

Kā gūt lielāku labumu no “Dusmīgā vilka”

Mazliet par “Dusmīgā vilka” saturu

Visi stāsti, kurus atradīsiet šajā pasaku sērijā, ir orientēti uz problēmsituāciju atrisināšanu. Citiem vārdiem sakot, katrs no tiem ir paredzēts, lai atrisinātu vienu vai vairākas problēmas vienlaikus.

Ko šie stāsti var dot jūsu bērniem?

Pirmkārt, tie bērnam rada sajūtu, ka jūs viņu saprotat, ka jūs interesē viņa problēmas, ka “nestāvat malā”, bet esat gatavs sniegt visu iespējamo palīdzību. Bērna reakcija uz šiem stāstiem var būt vienīgais veids, kā viņš var jums „atvērt” savu dvēseli, pastāstīt par savām grūtībām.

Otrkārt, strādājot ar “palīdzības” stāstiem, bērniem tiek veidots “pašpalīdzības mehānisms”. Viņi apgūst šo pieeju dzīvei: "meklējiet spēku, lai atrisinātu konfliktu sevī, jūs tos noteikti atradīsiet un noteikti pārvarēsiet grūtības". Šādi viņi sāk sekot mūsu stāstu galvenajai idejai: "sarežģītā situācijā ir jāmeklē resursi sevī, un tas noteikti vedīs pie panākumiem".

Jebkurš šeit sniegtais stāsts būs noderīgs katram bērnam - protams, lielākā vai mazākā mērā. Pasakās var izšķirt četras tēmu grupas:

1. *Komunikācijas grūtības* (ar vienaudžiem un vecākiem). Tie ir katram bērnam raksturīgi konflikti, pretrunas, aizvainojumi utt., kas rodas bērnudārzā, skolā, mājās un uz ielas.

2. *Pieredze justies kā cilvēkam, kuram ir "kaut kas nepareizs"*. Dumsas un mazvērtības sajūta.

Gandrīz jebkura agresīva uzvedība ir paša "nenozīmīguma" izjūtas rezultāts un mēģinājums šādā veidā pierādīt pretējo. Bērns, kurš kaitina, tādējādi demonstrē pats sevi, bieži jūtas mazvērtīgāks par bērnu, kurš šķiet vājš.

3. *Bailes un trauksme dažādu iemeslu dēļ*.

Šeit vissvarīgākais ir nevis tas, ka bērns baidās, bet gan tas, kā viņš baidās. Ja viņš izmanto bailes pašattīstībai, tās pārvar un no tā mācās dzīvi - viss ir kārtībā. Ja bailes "kavē" attīstību, koncentrējot visu bērna uzmanību uz sevi, tad nepieciešama palīdzība. Bērni nereti, izmisīgi aizstāv domu, ka viņi ne no kā nebaidās. Tad viņi baidās visvairāk. Viņi pat baidās atzīt sev savas bailes.

Kā lietot pasaku stāstus?

Vieglākais un dabiskākais veids ir skaļi lasīt bērnam priekšā. Pat ja bērns labi lasa, ir svarīgi, lai to darītu jūs. Šādā veidā jūs priekš bērna apstiprināt pasakas saturu un dodat atļauju to izmantot diskusijai. Un pie tam, kādu neizsakāmu prieku tas dod, ja kāds jums lasa priekšā!

Ja jūsu bērnam ir 12 vai vairāk gadu, turklāt viņš ir zēns, kurš jau sāk skeptiski izturēties pret to, kas ir un kas nav "forši" - jūsu uzdevums ir sarežģītāks. Stāsti, tādā gadījumā, jums ir jāmacās no galvas un pietiekami dabiski jāiekļauj ikdienas ģimenes sarunās. It kā "netīši" jūs izstāstāt "stāstu", anekdoti vai vienkārši "smieklīgu atgadījumu", neparādot, ka jūs vispār interesē viņa (viņas) reakcija. Protams, šajā gadījumā ir jāpārskata šajā grāmatā sniegtie stāsti - jāizmanto vārdi un domāšanas veids, kas raksturīgs tieši jūsu bērnam. Tomēr rezultāts, ja viss izdosies, var būt fantastisks.

Lasot bērnam priekšā pasaku, jums rūpīgi jāskatās, kā viņš klausās. Ja parasti nemierīgais bērns sastingst, tas liecina par pasakas tēmas atbilstību. Ja, savukārt, mierīgais bērns sāk grozīties, tas nozīmē, ka vai nu tēma ir absolūti nenozīmīga, vai arī pasakas forma bērnam ir grūti saprotama. Var būt arī trešais variants: tēma ir tik sāpīga, ka pat tās pieminēšana pat citā kontekstā izraisa noraidījumu. Aiz bērna neuzmanības, var viegli saskatīt spēcīgu iekšējo spriedzi, kas saistīta ar jebkuru sarunu par šo tēmu.

Lasīšanas procesā jūs varat lūgt bērnu izteikt savu viedokli par pasakas gaitu. Varbūt viņš kaut ko pievienos (piemēram: ko vēl Dusmīgais vilks juta), kaut ko mainīs, izteiks savu viedokli par varoņu darbībām un sižetu.

Neatkarīgi no bērna aktivitātes lasīšanas laikā, pēc pabeigšanas ir nepieciešams apspriest pasaku. Šeit jūsu iespējas ir bezgalīgas - jautājiet, kas vien ienāk prātā, dalieties domās un sajūtās ar bērnu. Katram stāstam sekojošos jautājumu paraugus var izmantot par pamatu diskusijām. Tomēr jāievēro divi pamatnoteikumi.

Pirmkārt, bērnam jāspēj pateikt visu, ko viņš domā. Tas nozīmē, ka jūs nevērtējat nevienu vārdu no viņa teiktā. Jūs neizmantojat izteicienus "pareizi", "nepareizi", bet sakāt tikai "man šķiet", "viņa vietā es gribētu ..." utt. Bērnam skaidri jānodod sajūta, ka neviens no viņa izteikumiem netiks nosodīts.

Otrkārt, mudinot bērnu apspriest stāstu, izsakot savu viedokli, ir nepieciešams, ja iespējams, šajā sarunā dot "vadības grožus" bērnam. Tiklīdz viņš vēlas kaut ko pateikt, pabeidziet un uzklausiet viņu. Vislabāk, ja viņš pats uzdod jums jautājumus, un jūs varat patiesi uz tiem atbildēt.

Tomēr jums nevajadzētu "ievilkt" diskusiju. Ja bērns ir noguris, tas nozīmē, ka šāda veida ilgstoša emocionālā darbība viņam ir grūta vai arī pati tēma paņem daudz enerģijas. Mēs, pieaugušie, varam nogurt no pusstundu emocionāli sarežģītas sarunas vairāk nekā veselu dienu darot darbu, kas patīk. Tāpēc labāk ir atgriezties pie diskusijas vēlāk, nekā veidot bērnam riebumu uz šādām

aktivitātēm. Galu galā, brīvā dialoga galvenais princips ir apmierināt abu pušu – tas ir, gan jūsu, gan bērna vēlmes.

Ja bērns nevēlas neko teikt, nepiespiediet viņu. Saruna notiks tikai caur ļoti maigu un neuzkrītoši rotaļīgu attieksmi no jūsu puses.

Pēc diskusijas var uzzīmēt zīmējumu, lai ilustrētu šo pasaku. Labākais variants būtu, ja arī jūs tajā piedalītos, zīmējot savu zīmējumu atsevišķi. Zīmēšana ir svarīgs pastiprinošs faktors, kā arī, ja nepieciešams, atslābina un nomierina bērnu, mazinot spriedzi, ko rada problemātiskās tēmas apspriešana.

Pēc zīmēšanas (ne vienmēr uzreiz, varbūt nākamajā vai aiznākamajā dienā) pati zīmēšana var kļūt par diskusiju objektu. Bērns, visticamāk, izvēlas sižetu, kas viņam ir vissvarīgākais. Tas nozīmē, ka attēla saturs var jums daudz pateikt par bērna reakciju uz pasaku. Jūs varat precizēt, apspriežot zīmējumu ar bērnu, uzdodot viņam jautājumus par to, ko viņš uzzīmēja, ņemot vērā katru detaļu. Jūs varat runāt par stāstu kopumā, taču jūsu sarunas uzmanības centrā būs mirklis, kas parādīts attēlā. Varbūt jūs būsit pārsteigts, ka bērns ir izveidojis zīmējumu, kas ne visai “pareizi” ilustrē pasaku. Tas ir normāli - tā viņš izceļ nozīmīgākos brīžus un pielāgo pašu pasaku, kā arī pauž savu attieksmi pret sižetu.

„Augstākā pilotāža” būtu pasaku izspēlēt. Šeit nekādi aktiera talanti nebūt nav vajadzīgi. Vajadzīga tikai pārlicība, nekautrēšanās un vēlme palīdzēt savam bērnam.

Jūs sākat, izdalot lomas. Kopā ar bērnu izlemjat, kurš būs kurš. Ieteicams, ka šeit pats bērns izdara izvēli. Jūs varat piesaistīt radniekus, uzņemties papildu lomas (tad katru reizi jums vajadzēs atgādināt - "tagad es esmu tāds un tāds") vai pārvērst parastos priekšmetus (pildspalvas, krēslus utt.) Tad jūs izveidojat pasakas telpu: "dīvāns būs jūra, krēsls būs kalns, paklājs būs māja" utt.

Tagad jūs varat sākt. Stingra vienošanās par pasakas tekstu nav nepieciešama. Ja pasakā galvenais ir aizvainojums, ir nepieciešams, lai aizvainojuma situācija būtu skaidri atspoguļota un nepazustu vispārējā sižetā. Ideāls variants ir, ja bērns uzņem visu virzību, atstājot jums izpildītāja lomu. Tad jūs varat būt drošs, ka nekas nepieciešamais netiks palaists garām, jūsu uzdevums ir vienkārši būt pašam, spēlēt un izklaidēties.

Tomēr nereti bērniem situācija "teātris ar māti" (ja tā var saukt visas šīs darbības) var būt tik neparasta, ka vismaz sākumā būs grūti sagaidīt no bērna lielu aktivitāti. Turklāt bērni pierod pie noteiktām shēmām, noteikumiem, un to pārkāpšana (pat ja tā ir "patīkama") var bērnu nobiedēt. Tad viņš var pretoties jūsu mēģinājumiem spēlēt ar viņu, teikt, ka viņš nevēlas, ka viņam tas nepatīk.

Padoms, ko šeit varētu dot – uzticieties savām sajūtām. Ja jūs neuzkrītoši un saudzīgi mēģināsiet spēlēt ar savu bērnu, viņš agrāk vai vēlāk atsauksies jums, pierodot pie tā un jūtoties droši ar jums. Tiklīdz parādās vismazākā iniciatīva, atbalstiet un lolojiet to kā vērtīgu augu, kuram nepieciešama aprūpe.

„Kad tad būs rezultāts?” varētu jautāt. Jūs pieliekat daudz pūļu, bet bērns nekļūst tāds, kādu vēlaties. Viss ir pareizi. Bērns kļūst par to, par ko viņam jākļūst (kaut arī tagad to nesaprot), pateicoties viņa īpašībām, unikālās personības raksturam. Jūs varat būt pārliecināti, ka viņš nepazudīs, ejot šo ērkšķaino un, nereti, slideno ceļu, neiekritīs mājīgā plaisā.

Kāpēc?

Jo jūs sniežat bērnam to nepieciešamo atbalstu, ko neviens cits nevar dot, izņemot jūs.